

„Sloga“

Izbaja vsak prvi in tretji četrtlet me-
seca, ter velja po pošti prejemana, ali
na dom pošiljana skupaj s

„Goriškimi Vestnikom“

za vsa leta gld. 1.50
pol leta „ .90
„ četrt „ .45
Za tuje dežele toliko več, kolikor
znasla poštnina.
Posamične številke po 6 kr., dobivajo
se v Stolni, Semeniški in Šolski ulici.

Upraviščno in uredništvo: Morellijeva
ulica, štev. 22.

SLOGA

„Sloga“ jači — nesloga tlači — toraj složno sei

„Sloga“

prinaša oznanila na četrti strani od
katerih se plača za štiritopno peti-
vrsto po 7 kr., če se jedenkrat tiskajo;
po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če
se trikrat ali večkrat tiskajo.
Za celoletne oglase po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; rekla-
macije in naročnina upravištvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Slovensko šolstvo v letošnji
proračunski debati.

Opuštili smo govor č. g. drž. in dež.
poslanca dr. Antona Gregorčiča o slov. šol-
stvu, v poslanski zbornici, dne 26. aprila t.
l. i to zato, ker smo vedpotoj o tem govo-
rili v našem listu tekom leta.

Poslanec dr. Gregorec je v poslanski
zbornici, dne 27. aprila t. l. govoril:

Viaoka zbornica! Leta 1890. izdal je
prečastni episkop avstrijski vkupen pas-
tirski list. V tem pastirskem listu se naha-
jajo glede našega ljudskega šolstva te-le
besede (čita):

„Sveti naš poklic nam brani molčati,
kadar imamo dolžnost govoriti. Ne moremo
in ne smemo mirno gledati, kako propada
versko čustvo, kako propada pravica in
kako gineva to, kar ima katoliško prebival-
stvo Avstrije najdražjega.“

H koncu pozivljajo prečastni škofje
vernike, naj v razne zarote volijo samo
take, zanesljivo katoliške može, kateri si
štejejo v prvo in najvažnejšo dolžnost, delo-
vati s vsemi silami na to, da se zagotovi
mladini dejanska, pravno verska vzgoja.

Kmalu potem so se vsile splošne dr-
žavnoborske volitve in pri teh volitvah je
kmetiko prebivalstvo vseh kronovin izvenšči
Češko in Koroško kolikor toliko popolnoma
ugodilo intencijam višjih pastirjev. Tudi slo-
venski narod je to storil.

Sedaj nastane vprašanje: Kako pa so
ti voljeni konservativni može ustregli inten-
cijam njihovih škofov? Kaj so sploh-tukaj
storili, da se dejanski izvede pravno-verska
vzgoja mladine?

Priznati moram, žal, da se je malo
storilo, nič, prav za prav čisto nič; zakaj
za trovesne večine se niti šolski odsek ni
izvolil, kakor da glede šole ni prav ničesar
zbojati ali premeniti.

Sedaj pa, v času koalicije, je se slabše;
tisti konservativni gospodje, ki spadajo h
koaliciji, so nekako po programu obsojeni
molčati, saj je šolsko vprašanje jedno tistih
velikih vprašanj, katera morajo sedaj
mirovati, in velik čestilec koalicije je v svo-
jem glasilu svoje volilce glede krščanske
šole utešil s obljubo, da jo bode v prihod-
njem stoletju. (Veselo in čujtel!) Ljudstvo
pa s to tolažbo najbrž ne bo zadovoljno,
ampak bo prej kakor slej z vso odločnostjo
tirjalo krščanske šole, naše slovensko ljuds-
tvo pa vrh tega še narodne šole, zakaj na-
še katoliško slovensko ljudstvo hoče ravno
krščansko-vero in patriotično narodno šolo.
(Dobro!)

Slovenski poslanci imamo nalogo, da
tukaj zastopamo te tirjave, te želje svojih
volilcev. Jaz se te naloge takoj lotim.

Visokočastiti gospodje! Ko so naši pre-
častni škofje zahtevali, naj se dejansko uvel-
javi pravno-verska vzgoja, se te gotovo oče-
tovski resne besede niso upoštevale, kakor
se je pričakovalo, ampak zadele so na u-
govor in na odpor.

Sedaj, po starih letih, pa se je stvar
vender premenila. Situacija se je ujim na
korist premenila, njihove besede so se za-
čele uvaževati, slutiti se, da tiči v njih go-
tovo sredstvo zoper bližajočo se neizmerno
gorje. V vseh slojih prebivalstva se je obu-

dila slutnja, da se približuje vihar in zlo do-
mnevajoča ljudska duša ima pač prav. Vsi
znaki to kažejo. Skoro gotovo je, da stojimo
pred tretjo, največjo revolucijo nove dobe.
V 16. veku je nastala cerkvena revolucija,
ki je pol Evrope preplavila s krvjo in —
čudovito — katoliške cerkve slavnobitno
prestala. V 18. veku je nastala na Francos-
kem politična revolucija in se razširila po
svetu. Človeštvo je takrat pretrpelo neiz-
merno gorje, z njim vred tudi cerkev, ali
— čudovito — katoliška cerkev se je po
njej obudila k novemu življenju. Sedaj sto-
jimo tik pred 20. vekom, s tem pred soci-
jalno revolucijo, ki grozi ves sedanji dru-
štveni red premeniti in uničiti. Noben tre-
zen motrilec evropskih razmer ne taji res-
nobe te nevarnosti. Samo vprašanje je še:
Ali se da ta nesreča še odvrniti ali je že
postala neodvnljiva? In na to nam najvišji
zastopnik cerkve, torej zastopnik tiste sile,
ki je doslej vse revolucije zmagovalno pre-
bila, najčastitljivejša oseba na vsem svetu,
papež Leon XIII., tolažljivo odgovarja z
zagotovilo, da je rešitev še mogoča da pa
je izpolnitev dveh pogojev neizogibno po-
trebna: 1.) Delujočim siromakom je zagoto-
viti pravično plačo, človeško življenje, go-
spodarsko slabo pa je zakonito varovati iz-
koriščanja gospodarsko močnih ljudi, in 2.)
proti materialističnemu naziranju sveta, ka-
kor je uči socializem, je postaviti krščansko
naziranje sveta in krščansko vzgojo mladine.
Z drugimi besedami: Socialne reforme in
krščanska vzgoja mladine sta tista dva po-
goja, tisti sredstvi, s katerima je jedino še
pomoci. (Dobro! Dobro!)

Znano je sploh, gospoda moja, kak utis
so papeževe besede naredile na vsem svetu:
celo mladi nemški cesar in močni ruski
car sta to hvaležno pripoznala. Sploh pa se
ne da tajiti, da se je v vsi Evropi začelo
mogočno gibanje za krščansko vzgojo mladi-
tva. Pred kratkim je Nemčija skoro še po-
vzdignila itak veliki upliv cerkve na šolo in
to zakonitimi potmi. V Belgiji se privatna
krščanska šola uspešno bori zoper laizirano
državno šolo, na Francoskem polni privatne
šole, katere vzdržuje katoliška duhovščina
z neizmernimi žrtvami, čedalje več dijakov,
in, gospoda moja, to je gotovo čudovito, celo
v Italiji se pripravljajo neka premenba. Še
pred 20 leti je neki angleški državnik sva-
ril italijanske ministre, čes: narod, ki nima
trdne verske podlage, ne more obstati. Ita-
lijanski ministri so mu odgovorili: Poskusiti
hočemo to vender.

No, poskusili so to, in kje stoji sedaj
Italijani? Lani je hotela Milanska občinska
uprava odpraviti iz šole vse verski puni,
vse religiozne vaje. Proti temu pa je pro-
testovalo 30.000 očetov in po štiridesetih
razpravi je zmagala krščanska stranka.

In, gospoda moja, tudi v Avstriji se
je že obrnilo na bolje. Krščanski nazori glede
vzgoje in pouka dobivajo vedno več veljave.
Čedalje bolj se razširja prepričanje, da se
je naše ljudskošolsko zakonodavstvo posta-
vilo l. 1868. in in l. 1869. na nevdrljivo
podlago, namreč na podlago moderne peda-
gogike, ki prav za prav ni drugega nič, ka-
kor pri vzgoji v porabi došla kriva filo-
zofija.

Gospoda moja! Moderna pedagogika
predpostavlja, da je človek po naravi tako

nadarjen, da ostane povsod sam po sebi do-
ber in pravičen, čele spozna, kaj je resnično,
dobro, lepo, pravično in pravno; tudi svoje
strasti more premagovati in se srečno usta-
vljati vsem skušnjavam, tudi tedaj, kadar
na pr. stoji pred slabo varovano, nekontrol-
irano državno blagajnico. (Veselo in odo-
bravanje.)

Govori se, da človeka k dobremu ni
treba navajati po verskih motivih. Tako na-
vajanje je, če ne ravno škodljivo, vender
nepotrebno.

Gospoda moja! Skušnje vsega sveta po-
bijajo ta predpostavljaja. Ta predpostavljaja
so neresnična. Kar je veliki državnik
in govornik Ciceron priznal: „Video meliora
proboque, deteriora sequor“, to se izkazuje
tudi dandanes vedno kot močnejše nego je
vsa moderna pedagogika in gotovo je, da
se žival v človeku vedno hudobnejše javlja,
kolikor bolj se razvije intelekt, razum in
vednost v človeku, njegovo srce pa se na
drugi strani odvrne od verskega upliva, od
vesti, od Boga.

Na velikem katoliškem shodu na O-
gerskem rekel je grof Zichy: Da misli, da
je bila Vaillantova dinamitna bomba nare-
jena v brezverski državni šoli in da je sveti
oče Leon XIII. pravo pogodil reški, da je
moderna šola največja nesreča za evropsko
človeštvo; razvija se generacija, ki, ne po-
znavajoč strahu pred Bogom, ne trpi nika-
kih npravnih mej več in ki, nezmožna pre-
magovati želje, se da lahko zapeljati k po-
litičnim preobratom. V tem oziru imamo že-
lostnih dokazov v najnovejši dobi tudi iz
naše domovine. O tem pa ne maram go-
voriti. Teh slabih nasledkov se je menda bal
tudi oče našega ljudskošolskega zakona,
namreč minister vitez Hasner. Bil je goreč
zagovornik ločitve cerkve od šole; ali ver-
sko vzgojo v šoli je hotel ohraniti in hotel
je, da jo ohrani dotična konfesijska. Izbral
pa je za to forme, ki so se sedaj pokazale
kot nezadostne in nevdrljive. Dokaz temu
so: ljudskošolska novela iz l. 1883., številni
predlogi glede premenbe ljudskošolskega
zakona, stavljeni v tej visoki zbornici, mno-
govrstna prizadevanja naučne uprave, sani-
ratni nedostatke pri šolstvu z raznimi nare-
dami, vedno številnejši obisk katoliških šol
šolskih bratov, šolskih sester, in katoliškega
šolskega društva na Dunaji in na Predarl-
skem, končno vladna predloga in l. 1889.,
resolucije nemškega, poljskega in slovenske-
ga katoliškega shoda in naposled slovesna
izjava našega episkopata. Ta izjava je tako
resnična glede te stvari, da želim, da pride
dotični odstavek v stenografski zapisnik.
Prosim visoko predsedstvo, naj mi dovoli,
da citam dotični odstavek (čita):

„Vera ni vodilna podlaga in vodilno
načelo v naši sedanji ljudski šoli, ampak
samo jeden izmed mnogih učnih predmetov,
za kateri vrh tega še ni določeno zadostno
število ur. Drugi učni predmeti nimajo ni-
kake zveze z veroukom in se morejo po-
gostoma učiti tako, da to ni koristno nra-
voverski vzgoji. Verska vzgoja šolske mladi-
ne je omejena na tako malo verskih vaj, da v
otroških srečih ni mogoče obuditi goreče-
ga verskega čustva. Poučevanje v veri in
verske vaje niso prepuščene neoviranemu
vodstvu cerkve, ampak so v najvišji instanci
podrejene posvetnemu oblastvu. Na izobraz-

bo učiteljev nima cerkev takorekoč nikakega
upliva, glede njih nameščenja nima nič go-
voriti, in tako se primeri, da poučujejo in
vzgajajo katoliške otroke po gostoma lju-
dje, ki ne poznajo katoliške vere ali jo sov-
ražijo in torej ne morejo nikogar katoliško
vzgojiti.

To zadošča popolnoma, da se tolmači
uspeh teh šolskih razmer. Spoštovanje cer-
kve, ljubezen za vero, izrazi verskega živ-
ljenja ginevajo čedalje bolj; domisljivost in
nadutost, lahkomišelnost in površnost, zani-
čevanje vsake božje in človeške avtoritete
se čedalje bolj množi. Ali se moremo temu
čuditi, ali more biti drugače, ako se katehet
sicer dve uri na teden trudi, usaditi otrokom
v srca strah pred Bogom in vero v razodeto
božjo besedo, ako se pa v več kakor dvajsetih
šolskih urah na teden na tak način na otro-
ke upliva, da se ne utrja vera in versko
življenje, nego, bodisi ne nalašč, bodisi na-
lašč še podkopuje.

Katoliškim roditeljem ne moremo jam-
čiti, da se njihovi otroci v ljudski šoli, ka-
keršna je sedaj, katoliško vzgojujejo in rav-
no tako ne moremo Vam reči, da morete
imeti mirno vest in da Vam pred Bogom
ne bo odgovarjati.“

Gospoda moja! Ta izjava ni navadna,
to je za vsakega katoličana pri sodbi o
ljudskošolskih razmerah merodajna avtoriteta.

Škofje pa so še več storili. Ne zahte-
vajo popolnega preobrata, popolnega odstra-
njenja sedanjih ljudskošolskih zakonov, ne,
pripravljeni so celo, dogovoriti z vlado modus
vivendi atque procedendi v zagotovljenju
navno-verske vzgoje v sedanji ljudski šoli.
Dne 12. marca 1890. so v šolski komisiji
gospodske zbornice v petih, predčasno formu-
lovanih točkah določili pogoje, katerih izpol-
nitev je potrebna, da bi mogli škofje ver-
nikom jamčiti, da se v avstrijski državni
ljudski šoli katoliška mladina res katoliško
vzgaja, da morejo torej roditelji svoje otroke
z mirno vestjo vanjo pošiljati.

Od tedaj je poteklo več kakor štiri
leta. Niti prejšnja vlada niti sedanja ni sma-
trala škofje odgovora vredne, nego je mislila,
da je najbolje, ako škofje ignorira! Gospoda
moja! Bile so že dosti močnejše vlade ka-
kor je bila prejšnja in kakor je sedanja.
Tudi tiste so mislile, da smejo cerkev in škofje
ignorirati. Motile so se. Knez Bismarck je
bil v sedemdesetih letih gotovo jeden naj-
mogočnejših ministrov na svetu. Tudi on je
mislil, da sme ignorirati škofje in pastirski
list, kateri so bili na grobu sv. Bonifacija
v Fuldi sestavili in razglasili. Deset let
pozneje je bil mogočni nemški kancelar na
potu v Kanoso. (Dobro! Dobro!)

To sem hotel povedati.

Gospoda moja! Božji mlini meljejo ali
gotovo in drobno. Sila uči moliti in soci-
jalna beda vodi krščanske narode tja, kjer
je jedino dobiti pomoči, to je h krščanske-
mu naziranju sveta, h krščanski vzgoji mladi-
ne. Liberalizem propada in njega prema-
ganje je le vprašanje časa; to premaganje
se more zgoditi ali mirovnim potem ali pa
s silo, mirovnim potem s tem, da se rekrui-
stiziruje človeška družba potem krščanske
vzgoje, siloma pa po socialni revoluciji,
cerkev bo vse nepremagano prestala.

(Dalje prih.)

Potovanje v Rim.

(Spisal V. Mihcev).

V Rimu.

Od tukaj smo šli proti reki Tiberi,
kjer smo preoračili novi železni „Angelj-
ski most“ (Ponte S. Angelo) ter prišli k
„Angeljskemu gradu“ na desnem bregu Ti-
bere. Angeljski grad je okrogla trdnjava,
nadgrobni spomenik cesarja Hadrijana in
njega obitelji. Ta, trdnjavi podoben okrogli
grad, je dal isti cesar zgraditi med leti
117-138 po Kr. Na gorostasni štirivoglati
podstavi iz kamena, katera je okolo 90 m.
dolga in 30 m. visoka, je stalo veličastno
okroglo poslopje, krog in krog okrašeno z
umetnimi marmornatimi kipovi. Znotraj so
bile votline ali grobni prostori, v katerih
so stale dragocene posode s pepelom sežga-
nih mrlčev. Pokrivalo iz dragega porfirja,
ki je zakrivalo Hadrijanovo posodo, imajo
zdaj v baziliki sv. Petra in služni, kot krstil-
nica. Razni surovi narodi, Longobardi, Goti
in Vandali, zajedno drugi sovražniki, ki so
po Rimu večkrat plenili, požigali, rušili in
pustošili so i to nadgrobnišče močno poško-

dovali in vse njegove dragocenosti odnesli.
V času te nevarne dobe so bili Rimci nad-
grobišče predelali v močen grad, ki jim je
bil zavetje proti sovražnikom. Večkrat je
bil prišel v last plemenitim družinam in v
neprestanih bojih, zgodilo se je v njem do-
kaj grozovitosti. In dasi je bil večkrat
oblegovan in vzet, upr se je vendar razdru-
nil. Papa sv. Gregorij VII. se je koncem jed-
najstega stoletja v njem branil v vojski s
cesarjem Henrikom IV. Okolo leta 1400 je
prišel v last papežem — ki so bili v istem
času namreč, — rimski in avinjonski — v
žalostnem razdoru poglavarjev sv. rim. kat.
cerkve. V istem času so ga na vrhu pre-
delali ter v njegovih zalih sobah stanovali.
Angeljski grad, ime kakoršno zdaj nosi je
vdobil za časa pape sv. Gregorja Velikega.
Leta 590 po Kr. je bila v Rimu strašna
kuga; vse ulice in vse hiše so bile polne
mrlčev; drugega se v Rimu ni slišalo ko-
jok in stok in tarnanje ljudstva, ker je
bilo vse obupano, zbegano in splašeno. Ob
tej strašni šibi božji napové Papa Gregorij
spokorno procesijo, da bi ljudstvo z go-
rečo molitvijo sprosil od Boga, naj bi ono
strašno nesrečo odvrnil. Ko je šlo ljudstvo
s procesijo v goreči molitvi čez Angeljski

most, je bilo videti na gradu svetlega an-
gelja, ko je baš utikal ostri meč v nožnico
svojo. In glej čudo! —

Se istega dne je strašna morilka pone-
hala. To božje čudo pa, je dalo povod no-
vemu imenovanju grada. Papa sv. Bonifacij
IV., ki je sedel na stolici sv. Petra od leta
607—614, dal je postaviti na vrhu grada,
kapelico v čast sv. Mihaela arhangelju.
Papa Benedikt XIV. pa, jo je nadomestil
med leti 1740 in 1758 z orjaško podobo i-
stoimenega angelja iz pozlačenega bronu.
Ta podoba gleda še dandanes visoko iznad
grada na rimsko mesto, zle in blage čine
zlobnih in dobrih mestanov.

Dokler je bilo mesto Rim pod vlado
papežev, streljalo se je na gradu s topovi,
oznanjajoč velike praznike, zajedno posebne
svečanosti. O papeževi smrti, zapel je vrhu
grada zvon žalostinko, žalostno novico Rim-
ljanom. Od Angeljskega grada v Vatikan
drži pokrit koridor, kateri je dal napraviti
papa Aleksander VI. koncem petnajstega
stoletja. Leta 1870. pa se je vgnezdila v
njem laška vojaška posadka, katera gnezdi
tu še dandanes. Zapustivši Angeljski grad,
šel sem pol vatikanskim vrhom naprej na
„Piazza Pia“, v ulico „Borgo S. Spirito“

in iz te, v ulico „Della Lungara“, kjer i-
majo baje mnogi abrahamovi potomci svoja
gnezda. Ko sem došel na mali trg „Setti-
miana“, bil sem odlikovan s posebno srečo
— povabljen sem bil na kosilo po nekem
sinu Rebeke, ker je gotovo mislil, da sem
kakošne poljske Sare sin baje zato, ker
sem imel rusko kućno na glavi in bil oblečen
v dolgo suknjo. Ko sem pa ono srečno odli-
kovanje odklonil, zajedno orijentalcu pova-
dal, da nisem sinu rodu Leje ni rodu Rahele
pač pa rodu Marijane, bilo ga je sram, in —
šel je s kratkim nosom v svoje čifutsko gnez-
do. Od tu dalje v ulico „Delle Scale“ na trg
sv. Egidija in sv. Marte po ulici „Lunga-
rella“, preko palatinskega mosta na levi
breg Tibere, v ulico „Bocca della Verità“,
k ožim rojakom svojim — Vodopivcem,
kjer mi je v družbi domačih obrazov pre-
hitro minil čas veselja.

Popoldne smo se podali v cerkev sv.
Petra in Montorio, od koder je veličasten
pogled na celo večno mesto Rim.

To cerkev je dal ponoviti Ferdinand
IV. na podlagi načrta Baccio Pintelli-ja.
Cerkev hrani več imenitnih slik, kakor: Bi-
čanje Jezusa, M. B. Pisemsko, D. M. z
Jezuščekom v templju, in drugih obilico. Po-

Politični razgled.

Netranje dežele.

Papež in naše ljudske šole. — Konservativni listi pravijo, da je papež v svojem zadnjem pismu na avstrijske škofe, naučnega ministra hoalil, ker je z nekaterimi njegovimi nazori zlasti glede razmerja med državo in cerkvijo zadovoljen, da pa se ni oziral na obstoječi ljudsko-šolski zakon in da ga obsoja, kakor njegov prednik in kakor konservativna stranka. Konservativni listi so ogorčeni, da skušajo levičarski listi fruktificirati papeževe besede na prid. Treba je priznati da je jedino interpretacija konservativnih listov prava.

Dr. Jos. Heileberg. — Načelnik kluba nemških levicarjev dr. poslanec dr. Heileberg je nenadoma umrl, star šele 54 let. Pokojnik je bil od l. 1870. dež. poslanec štajerski, l. 1873. pa je bil voljen v državni zbor. Najprej je bil član in načelnik nemškega kluba, potem pa je stopil v levičarski klub in postal celo njega nominalni predsednik, ko je bil Plenarni zbor v ministerstvo. Heileberg je bil izmed štajerskih poslancev mest in trgov in lmet-skih občin jedini, ki je sedel v levičarskem klubu.

Izjemno stanje v Pragi. — Vlada se bo v kratkem barila z vprašanjem o izjemnem stanju v Pragi. Izjemno stanje se je v Pragi razglasilo dne 12. septembra t. l. Ker je z vladno naredbo moči porote le za dobo jednega leta sistirati in po zakonu ni dovoljeno, veljavost dotične naredbe podaljšati, stopijo torej dne 12. septembra t. l. navredbe glede porot iz veljave, in začele bodo zopet porote funkcijonirati.

Trentinsko upraščanje. — Cesar je zapustil Tirole in se je vrnil v Isl. Sodi se, da ne ostane to potovanje brez političnih posledic. Tirolski dež. zbor se bo najbrž že v prihodnjem zasedanju imel pečati s trentinskim upraščanjem. Javlja se, da so se „odločilni krogi“ uverili, da je treba pri upravi ozirati se na gospodarske, geografske in demografske posebnosti, z ozirom na katere se je svoj čas ustanovil še sedaj obstoječi namestniški oddelek kot druga upravska inštanca v Tridentu. Vlada misli ustreči željam tirolskih Italijanov v toliko, da ustanovi v Tridentu poseben oddelek dež. odhoda in da zagotovi Trentinu posebno šolsko nadzorstvo. Na tej podlagi se misli vlada pogajati z Italijani, kajti za te koncesije zahteva, da pridejo italijanski poslanci zopet v deželni zbor v Inomostu.

Hrvatski sabor. — Hrvatski sabor se je sešel. Predsednik je naznanil došla predloga: o esencijah, o uradniških plačah in o gozdarskem zavodu v Križevcih ter predlagal, naj se izreče sočutje nad smrtjo Curnoga. Sabor mu je zaklical trikratni: Slava! Ko je nadškof storil obljubo, klicali so poslanci: Zivio! Ban je potem razvil program delovanja odbora in napovedal predlogo o premembli mestnih statutor. Poslanec dr. Frank se je tej predlogi zoperstavil, češ, da so mesta tudi sedaj prosperirala in da ima predloga samo namen, izključiti opozicijo iz Zagrebškega občinskega sveta. Po kratkem odgovoru bana se je seja zaključila.

Primas Vaszary in ogerski nemadžarski narodi. — Ogerski primas kardinal Vaszary se je uprl konservativni stranki. Odklonil je vsako zvezo s katoliškimi shodi in sestoval, naj se ne prirejujejo, češ, da so bili na katoliškem shodu v Požunu sami Slovaki in Nemci, da pa katoliška cerkev na Ogerskem ne sme podpirati narodnostnih prizadevanj Nemadžarov, ampak samo narodnostnega prizadevanja Madjarov! Primas Vaszary se tudi brani psoviti cesarja, naj načrta o civilnem zakonu ne odobri, vendar česar je postalo nasprotstvo med njim in katoliškimi magnati tako resko, da ni več dvoma, da se razcepi konservativna stranka v dve frakciji. Radikalna stranka dela odločno na to, da odstopi Vaszary.

Vnanje države.

Anarhisti. — Pariški „Matin“ javlja, da je policija zasledila veliko anarhistično za-

roto. V Londonu bivajoči anarhisti so sklenili izvršiti h krati več atentatov, namreč na isti dan in ob isti uri razstreliti šest javnih poslopij v Parizu, med temi Elysee, palačo Bourbon, palačo Luxembour, justično palačo in borzo. Bombe za atentate so bile že pripravljene. Narodil jih je neki anarhist, ki je dolgo časa v Ameriki živel. Velike so kakor kuka pomevanca. — „Berliner Tagblatt“ javlja iz Peterburga: Policija je v Kirpichnji zaprla nekega poljskega dijaka, pri katerem je našla iz Angleškega materijala narejeno bombo in obilo razstreliva. Zaprla je tudi še nekega drugega dijaka in njegovo sestro ter dognala, da so vsi trije nameravali usmrtiti ruskega carja. — V Ulmu so anarhisti v uradno knjigo ondote policijske uprave zapisali: „Slava anarhiji! Smrt nadzorniku! — V Italiji so doslej zaprli do 1000 anarhistov.

Žrtve Stambulove in Koburžane. — V Sofijski jetišnici je vse polno Stambulskega žrtve. Splošno se je po odstopu Stambulskega prikačevalo, da pomilosti Koburžan vse, ki so bili zaprti radi političnih grehov, a zgodilo se to še ni. Narod želi splošne amnestije. Koburžan pa se upira, ker bi se potem vrnil stari Cankov in tega se Koburžan boji. Ministerski predsednik Stojlov je neki, splošne amnestije prosi deputaciji rekel, da je taka splošna amnestija nemogoča, ker je Cankov preveč ekstremen rušitelj in nasprotnik koburške dinastije. Stojlov je priznal, da je Cankov naroden mučenik in prezalužen domoljub, a rekel, da bo moral najbrž, kakor Kossuth na tujem umreti. Deputacija ni bila s tem odgovorom zadovoljna.

Hematije v Koreji. — Državni tajnik v angleškem ministerstvu onanjih del, lord Kimberley, je glede spora v Koreji ponudil kinezi in japonski vladi, da posreduje med njima Angleška. Japonska vlada je to ponudbo že vprejela.

DOPISI

Od nekod. 5. jul. t. l. (Izv. dop). — Prerok Jeremija je jadicoval na razvalinah jednako jadicujem i jaz na razvalinah ožje naše domovine. Zakaj? Prepričan sem, da naš slovenski voz se pogreva vedno bolj v mlako, mesto da bi se dvigal proti luči ali svetlobi. Mesto da bi napredovali, nazadujemo in to — s težkim srcem že več časa gledam. Še najbolj ono v dnó duše grize, da mislijo nekateri naši „zvonceci“, da je hudo pravično, da je tema prava luč. Jaz pa sem gotov, da hudo že v početku ni bilo dobro in tema ni bila nikdar svetloba, kar je krivo, ni pravo! Ako bi tema bila svetloba, o slavnega gospoda, kaj bi potem bila svetloba? — A voi l'arduo tema! Da ne boste tičali, zaradi te le zagonetke, ki je vzrasla na polju domačega modroslovja, ki se pa povsem ujema z nazori Schopenhauera, v pajčevini v kotu med drevesom in trnom v meji, kakor mimoletča muha, naj vam povem, da v tem jednakošlovnem slučaju, je tema svetloba = svetlobi tema, kar znači početni kaos. Kdor drugače misli, povem mu s Izaijem prorokom v brk: Gorje mu! Pri nas je bilo o svojem času jako živahno narodno gibanje, veselo društveno življenje. Društva so rastle, kot gobe po deževju; mladina se je zanimala za sveto našo narodno petje itd., zdaj pa — je vse na jedenkrat zaspalo in — zdi se mi, da smo v jednem koraku prekoračili ljubo pomlad za jedno stopinjo nazaj — na zimo. Krivda temu je, da pri nas v najnovejšem času napada nekatere naše narodnjake (?) neka čudna, jako čudna bolezen, pravcata nova „narodna peronospora“, katere se tudi pravi: „narodni egoizem“, ali da se izustim tehnično našim tehnikom in v tehniki, ta moderna naša bolezen se imenuje „peronospora nationalis“, ki se je v najnovejšem času pojavila na našem slovenskem telesu. To „narodno peronosporo“ treba škropiti z galico čiste narodnosti, drugače naše bolno slovensko telo zamrje na razjedu „narodnega egoizma“. Dokler se je pri nas gojila čista in zdrava narodnost brez hib egoističnih nakan,

bili smo na dobrem stališču; zdaj pa — mora se Bogu potožiti — zdaj, odkar se je pojavila „egoistična peronospora“, je naša mladina vsa pokvarjena v narodnem obziru, in — kmalu vtegnemo slišati naše mladence prepevati ona „blazena“ jolilaj-fan-ja, mesto lepih narodnih pesmi: kakoršne smo navadno slišali pred nekaj leti.

Nekoč je imela naša pokrajina kokljio, katere je svoja piščeta vabila pod peruti svoje, zajedno jih hranila s zdravim narodno hrano in — piščeta ista so bila zdravega duha in zdaj odrasčena ne delajo sramote materi kokljio, ni pokrajini naši. V najnovejšem času pa, izkotala se je druga koklja, ki tudi vabi svoja piščeta pod peruti svoje, a hrani jih s hrano, ki pa ni hrana zdrave baze prejšnje koklje, zato pa — ista piščeta, ko odrastejo, bodo delala sramoto kokljio in vse naši pokrajini. Preti nam črna bodočnost. Dakle pozor, dokler je še čas! Ne opravičevati krivice, radi drobtin, katere včasih padejo raz mizo v egoistično narodo na korist jednote, mej tem ko splošnost krivico trpi, jako trpi.

V St. Petru pri Gorici je pri zadnji veselici „Zaveze“ tožil znani govornik in in obžaloval, da možje, ki so pred 25 leti delali za svoj narod, so zdaj nehali delati — da gorostasno! oni celo zdaj mečejo kamenje na one, ki za narod še delajo, namestu, da bi se i oni pridružili starim strategom, ter se od njih naučili discipline in neobhodno potrebnega kretanja v boju za narodne sveti in je in pravice, ki so nam zajamčene na papirju.

Obratno gospod govornik, uprav novi zarod, ki si domišljuje, da le on kaj za narod dela, meče kamenje na one možje, ki se že več kot 25 let trudijo za trpeči naš narod, rekši: „Stare šare v stran, besedo imamo zdaj mi!“ Kdo še taj, da niso nastali nam žalostni časi? Kdo bi se ne jokal z Jeremijem na naših sedanjih razvalinah, rectus razprtijah? Lahki se nam smejejo v pest in — basta!

Slep je, kdor trdi, da ta moj dopis je le gola domišljija in, ako mi dokaže ter golo to resnico ovzre, bil bi mu jako hvaležen. A nima ga naša slovenska zemlja moža, moža, ki ima le količjak slovenskega ponosa v sebi, da ne bi potrdil žalostne resnice teh vrstic.

G. Janezu Jugu, bivšemu nadučitelju

in vrlenu narodnjaku v Š. Ferjancu na grob

(u. 9. jul. 1894).

Pred petim milnikom življenja kljuje
Ti moč še v prsih, lej, in že gorje!
Prijetlov ganjenih in domotije
Na zgodnjem grobu Ti lijo solze.

Al kakor s solz dans sije Tvoja hvala,
Sreč zdičuje naše 'z globočin:
Ker bil si mil, bil trden kakor skala,
Bil oče deci, domu zvesti sin.

Bil cvetka si, sladko ki tamkaj dije,
Bil gorski drev, ki pišu v bran stoji,
Bil slavec si kaj sladke melodije,
Bil verna duša s srca vseh moči.

Ljubezen toplo si gojil družini,
Učil lepó, za šolstvo vedno vnet,
In zmirl zvestó gojil si domovini,
Gojil prijatelj Ti si krasni cvet.

Ah, le prezagodaj Ti šumi cipresa,
Prezagodaj mesec sije v grob že Ti.
Zato hudó v nas rije ost slovesa
Izgube Tvoje rana zlo skeli.

Tolažba pridi v nas, sreč ak joče,
Na svidenje, o Janez! Slave sin!
Počivaj tih, in ta-in onkraj Soče
Med nami vsemi živi Tvoj spomin.

Domače in raxne novice.

Monsignor Andrej Marušič dosednji profesor veronauka na c. k. vel. gimnaziju stopi v zasluženi pokoj. Pri tej priliki dal je na svitlo brošurico „Abschieds-Exhorte“, v kateri jemlje slovo od ljube mladine učeče se in od zavoda, na katerem je učil nepretrgano 36 let. Ljubo mladino opominja, naj ne zabi besede našega Vzveličarja: Jaz sem pot, resnica in življenje. — Spominja se tudi duhovnikov, svojih nekdanjih učencev in pravi, da jih živi še 175 v gor. nadvlad. kovini, a 40 jih je umrlo in mnogo jih živi v drugih škofijah ali pa v mnogih redovih. Želimó preč. g., da bi živel še mnogo let zdrav in vesel v poklju.

Imenovanja in premeščenja. — Novo-meške gimnazije učitelj g. M. Gembrešič je imenovan učiteljem na c. k. realki v Trstu. Fin. kocijista dr. g. Zippert in A. Goljevšček sta imenovana fin. komisarjema, konceptni praktikant Jakop Mestron je imenovan fin. koncipistom pri fin. rodstvu v Trstu.

Monsignor Rutar, velezaslužni vodja na Sv. Gori je nevarno obolel in leži pri Usmiljenih bratih v Gorici.

Najvišje potrjenje. — Ljubljanskim županom je cesar potrdil g. Petra Grassellija.

Neko gorilsko maščilo bi rado podrló vse, kar se v Gorici narodnega zida, zato ker njegovi dušavni očetje niso, ne morejo in ne smejo biti nikjer poleg, ker nihče njih družbe ne trpi.

Tako piše Andrej Gabršček v Primorcu št. 14. S tem je tako dobro opisal svoje delovanje in stališče v Gorici, da nobeden fotograf ne bi mogel bolje zadeti njegovega obraza. On ima sploh navado strastno zvrčati na druge, kar sam greši.

Znano je, kako je Gabršček že v Kobaridu podrl vse kar so bili drugi z velikim trdom narodnega sezidali. Kobarid je bil nekaj najbolj narolen sloveči trg na Slovenskem. Vst, mlado in staro, bogato in revno bilo je v Kobaridu enako nandušeno za slovensko stvar. Vladala je mej Kobaridci v vseh ozirih najlepša vzajemnost in sloga. Ko pa je bil Gabršček prišel z učiteljskega, pisaril je v časopise po svoji navadi razdražljivo in podtikal na vse strani ter napravil tak razpor, da je morala radi razdraženih tržanov po Kobaridu žandarmerija patrolovati in odganjati ljudstvo od Gabrščekovega stanovanja, ko mu je hotilo pretiti in prepevati njegovo himno: Da bi te bila buja vzela, preden si bil k nam prišel. Zato ga Kobaridci še zdaj imenujejo „burja“.

Kakor je Gabršček v Kobaridu razdril vse, kar je bilo narodnega in je zasejal mej prebivalce preprič in sovraštvo, da je Kobarid zdaj v narodnem oziru najslabši trg na Slovenskem, prav tako zdaj podtika, lujška, napada in podira vse kar je narodnega v Gorici. Opisali smo že, kako nas je uničil za mestne volitve; kako je pokopal kupčijsko skladišče; kako nas je blamiral pri volitvi v kupčijsko zbornico; kako zlobno je oblatil premnogo najboljših rodoljubov zato ker nočejo podpirati njegovih nakan, da so se zdaj odtegnili narodnemu delovanju; vemo pa še toliko težkih njegovih narodnih pregreškov, da bi ga precej spravili do zaslužnega plačila, ako bi ne bili nekateri zanj tako oslepljeni in v zdivjanji, da resnice ne vidijo in nočejo slišati ter nič ne porajajo na vidno propadanje in na neuspelje pri naših slovenskih zadevah, ampak jim je vse evangellj in vodilna zvezda, kar jim „nabarva“ Soča. Zdjaj, ko se je radi Gabrščeka našim društvom in narodnemu delovanju že toliko delavnih moči odtegnilo, da vse životari in propada, še piše o njih, da ne morejo in ne smejo biti nikjer poleg, ker nihče njih družbe ne trpi.

Mestni Slovenci o vsaki priliki sami vidimo in zunanjim s fakti dokažemo, da je Gabršček tisto človeče, katero ne more in ne sme biti, nikjer poleg, ker nihče njegove družbe ne trpi. Dober dokaz, da ima njegova Soča v mestu pol manj narodnikov in pol manj glasov nego naša Sloga.

Drugi dokaz sta podporno društvo in „čitalnica“, ki sta Gabrščeka brenili iz odbora.

Znano je, da je bilo naše podporno društvo prejšnja leta jako močno. Imelo je okoli 400 članov. Jako mogočno je bilo še malo pred Gabrščkovim dohodom v Gorico, o času blagoslovljenja svoje zastave. Hitro pa, ko je Gabršček došel v Gorico in bil izvoljen tajnikom društva, nastala je nezadovoljnost v odboru in mej društveniki, ker vse se je moralo prevračati po Gabrščkovim trmi. Posebno pa so se bili odborniki naveličali Gabrščeka v sejah, ker nobeden ni mogel več pregovoriti ali kaj nasvetovati, da bi ga ne bil Gabršček zafrknil in razžalil. Zato so ga mislili pri občnem zboru začetkom leta 1893 odstraniti. A ker se je pričakovalo potrdilo novih pravil in radi istih kmalu druge volitve odbora, bil je začasno tudi Gabršček z drugimi takratnimi odborniki soglasno potrjen.

Čez par mesecev prišlo je bilo od vlade potrdilo novih pravil. Nada je bila, da bode društvo na podlagi novih pravil kmalu naraslo na tisoč članov. Misli si je Gabršček — to bo močan regiment, tega bom jaz komandiral. Sklican je bil občni zbor za izvolitve odbora. A nepričakovan izid — Gabršček je bil iz odbora izbačen. Dr. Gregorčič se postavlja na glavo — Gabršček mora biti v odboru in tajnik — ravs in kavs —; dr. Rojic skliclje novoizvoljene odbornike krog sebe in jim predlaga, naj se z njim vred odpovedo odborništvu ter naj občni zbor prepusti predsedniku dr. Gregorčiču, da si sam izbere odbornike. Novoizvoljeni odborniki so se odpovedali. Ogenj v strehi — in občni zbor se je moral raziti, ne da bi bil izvolil drugi odbor. Letanje do članov, prigovarjanje, sklicevanje na posvet in kompromis rodil je drugi občni zbor, pri katerem je bil od 62 navzočih članov dogovorjen odbor soglasno izvoljen, izvemši Gabrščeka; mislim je bil dobil samo 34 glasov.

To je že precejšen dokaz, kako more in sme biti Gabršček poleg in ko ga društva trpe, a še boljši dokaz je to, da je potem društvo največ radi njega tako propadalo, da je bilo ostalo v njem le še okoli 70 članov. Da društvo ni popolnoma propalo pripustil je predsednik dr. Gregorčič, da so člani njegovo desno roko, Gabrščeka iz odbora bacnili. — Potem pa društvo zopet lepo napreduje.

Tudi čitalnica je izgubila pod Gabrščkovim tajništvom samo lani okoli 20 članov in ga ob novem letu ni več izvolila v odbor. Zato si je pa prizadevala njegova „čitalnica“, da je zasedel mesto, na katero ho-

leg cerkve se nahaja mala okrogla stavba, katerej pravijo navadno tempelj in je jeduo izmed najlepših del slavnega Bramanteja; ta tempeljski je postavljen na mestu, kjer je bil križan prvak sv. apostom.

V torek, dne 20. februarja smo s pomočjo bratov Vodopivec videli še marsikaj po Rimu, kar bi mogoče ne bili nikdar videli. Rim je jako prostrano mesto; dober pešec potrebuje dobre tri ure od jednega konca na drugi, okrog mestnega zidovja meri okoli 23. kilometrov. Rimu daje prijetno lice široka reka Tibera, ki je vedno kalna in v kateri je že mnogo človeških žrtev našlo konec življenja. Mnogo svetnikov v starih časih, kakor tudi mnogo kraljev in cesarjev, kakor n. pr. Vitelji, rimski cesar, katerega so rimski vojski obglavili, vlačili s železnimi kljukami gori in doli po mestnih ulicah in v reko Tiberu vrgli l. 69. po kr. Jednaka usoda je bila zadela tudi leta 222 po Kr. rimskega cesarja Helioabal. Helioabal, Semidin sin Basijan, ki je postal že v svojem 14tem letu duhovnik solnčnega boga Helioabala in kmalu po tem zajedno rimski cesar pod istim imenom. Leta 217 ko je postal rimski cesar imenoval je samega sebe po solnčnem bogu in prišel v Rim ogrnjen s škrlatastim pla-

ščem, našitkanim s zlatom in dragocenim kamenjem. V Rimu je dal zgraditi krasni in velikanski tempelj solnčnemu bogu na čast. V novi tempelj je dal pripeljati podobno solnčnega boga iz Azije, zajedno ga oženil z boginjo Seleno (luno), katere podobno je ukazal pripeljati iz egiptovske Kartagine. Vse rimske ulice, koder so peljali podobno solnčnega boga, dal je s zlatim peskom posuti. Živel je strašno razkošno; jedna sama njegova večerja stala je toliko denarja, skaterem bi dandanes lahko preživela jedna cela občina leto dni. Strop v svoji obedni dvorani je imel tako umetno napravljen, da so na migljaj na goste cvetlice padale, večkrat v tolikej meri, da so se gostje zadušili pod njimi: Večkrat si je dal napraviti obed iz samih slavcevih in pavovih jezikov, samo za to, da je več denarja potrosil. Žen je imel več nego čredar ovac, bil je jednak sedanjim turškim sultanom. Ker so pa dnevi na svetu le kratki, je cesar Helioabal rano odradnil svoj cesarski petletni tribut, kajti v dverih reke Tibere zatrobental mu je Hades zadnje slovo: „sic transit gloria mundi“ in — šel je v podzemski svet, skozi večnost vrata, kjer ga je stari Haron prepeljal preko reke. (Dalje prih.)

tel drugi iti in je s tem pobotal izgubljeni upliv.

Ne moremo si kaj, da radi Gabrščekove preširnosti navedemo še to: Ko je bil Gabršček v pravdi z Babachem obojen, da mora plačati okoli tisoč goldinarjev, govorilo se je splošno, da se mu je prav zgodilo, če ne bi zraven tudi narod trpel.

Nada je bila, da bode po skušnjih z Babschem vsaj naše pustil bolj v miru. Ker pa ni bil nič boljši od prej, govorilo se je, da, ko je pri Travanu propadel, da kar mu naši preveč prizanašajo, mu pa drugi plačujejo.

Tako je gospod Gabršček — kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce, se mu stopi.

O „zakramentu“ očiščenja, ki sta si ga podelila vit. Tonkli in Gabršček, pisali bomo o priliki.

Prihod novega nadškofa v Zagreb.

— Dna 7. t. m. okoli 5. ure popoldne prišel je novi nadškof dr. Juraj Posilović v Zagreb. Prihod njegov je oznanjevalo skupno zvonjenje zvonov vseh cerkva v Zagrebu in pokanje iz toplicev. Na lepo okrašenem peronu državnega kolodvora pričakovali so nadškofa, mej drugimi oddelni predstojnik deželne vlade Stauković, predsednik hrv. zbora V. Gjurgjevič, veliki župani z deputacijami, rektor hrv. vseučilišča, načelnik Mošinsky z magistratom in mestnim svetovalec in mnogoštevilno duhovenstvo. Načelnik Mošinsky je pozdravil novodošlega nadpastirja, rekši: da se ves hrvatski narod veseli, tega imenovanja, a še največ pa glavno mesto Zagreb. Nadškof mu odzvali, da hoče vse svoje duševne in telesne moči posvetiti domovini in glavnemu mestu v prid.

Ponosen je, da je mestjan mesta Zagreba in zagotavlja, da bode gledal na to, da ne bode nikdar zadnji mestjan. Pred kolodvorom so odpela vsa štiri pevka društva mesta Zagreba narodno himno.

Na to je gospoda posedla kočije, a prvi je bil mestni župan Mošinsky. Spatir od drž. kolodvora do cerkve Usmiljenih bratov bile so napravile korporacije in društva z svojimi zastavami, po ustanovljenem redu in načrtu. V cerkvi pri Usmiljenih bratih se je novi višji pastir preoblekel v nadškofsko opravo in šel peš pod nebom v stolno cerkev na Kaptolu, za njim so šli dostojanstveniki praznično opravljeni, kateri so ga bili spremili v kočijah od kolodvora. Na urodu v glavno ali veliko cerkev pričakoval je nadškofa nadškofski vikar Gugler, kateri ga je pozdravil z daljšim krasnim govorom. Zvečer je bila sijajna bakljada, katere je korakala skozi glavne ulice mesta Zagreba do nadškofjske palače, kjer so odpli pevci tri pesmi. Nastopni dan je bila svečana služba božja v stolni cerkvi, pri tej priliki je dika in ponos hrvatskega naroda prevzeli škof Strossmayer izročil novemu nadpastirju takozvani palji.

Služba božja se je vršila z azistencijo mnogoštevilnega duhovništva, katere so se udeležili vsi odličnjaki iz mesta in dežele ter vsi dostojanstveniki z banom na čelu. Po izvršeni službi božji spremenili so novega nadškofa na svoj dvor. Za nadškofom je stopal škof Strossmayer, za njim ban in drugi dostojanstveniki. Popoldne je bil banket na nadškofjskem dvoru, katerega se je udeležilo do 300 odličnjakov.

Tržaški mestni zbor. — V zadnji seji se je čital tudi namestniški odlok, s katerim se odbijajo štiri prošnje zasebnikov, da bi sl. vlada prisilila mestno občino, da osnuje slov. šolo v Trstu. Še predno se je počel čitati dotični odlok, so ostavili slov. okol. poslanci mestno dvorano in sicer prvi so bili gg. I. Nabergoj, dr. Sancin in I. Gorin — za tem sta šla i gg. Fr. Dollenz in I. M. Vatrovec, le „okoličanski“ poslanec Poldo Mauroner je obstal, kakor prabit na klopi. Galerija je demonstrativni odhod naših možakov spremljevala s psikanjem, žvižganjem, ropotanjem „che para una bolgia infernale, kakor pravi njih „vate“ Dante. Mej razsajalci se je odlikoval najbolje sin zloglasnega poturice Raskovića, Hasdrubal, katerega je bila policija prišla, radi razžaljenja službojočega pol. inšpektorja in po zaslišanju ga takoj izpustila. O g. Nabergoju smemo reči, da je veteranec v parlamentarnem življenju in ni ga moza naše korenine, da bi bil toliko se trudil za Slovence v Tržaščini, kakor se je on in še se trudi. G. dr. Sancin je najboljevejši naš poslanec v mestnem in dež. zboru Tržaškem in je goreč zastopnik naših interesov. G. Gorin je mož finega kretanja in odličnega ukusa, radi teh lastnosti uživa tudi pri Lahih pristojnega ugleda. G. Fr. Dollenz je možak, ki se trudi zelo, da vstreže volilecem svojim in rečemo, da je ni skoraj seje, v kateri ne bi on svoj glas povzdignil, bilo si za to ali ono zadevo v svojem okraju. Tudi v zadnji seji se je prav gorko potegnil za pokritje potočica pri Skrljih. Kar mu je mestni župan obljubil čim prej storiti. O g. Vatrovcu vemo le to, da je narodnjak kremenit, dober gospodar in pa obrtnik.

O Mauronerju vemo, da je prvi izumil in ustanovil fabriko „cikorijske“ v Tržaščini. Pri zadnji seji, kako to, da ni vseh pet naših poslancev, hkratu ostavilo dvorano? Pač pa, prva je odšla trojica in nekoliko na to še le sta vstala in odšla i gg. Dollenz in Vatrovec. Sta se poslednja dva močje zvala galerije? Ne sodimo, ker je gal. rija i njima žvižgala. Mislili smo, ko smo

to seznavali, da ni bilo sporazumljenosti mej našimi poslanci, glede skupnega postopanja v tej zadevi. Tudi to ni res. Sporazumljenje je bilo, discipline pa ne. Zadnja dva gospoda sta rušila prep. trebno disciplino, kar ne smesta več storiti, ker je tako postopanje neparlamentarno in škoduje lastnemu ugledu — v obeh svojih volilec. Obema gg. je znano, da Slovenec za najprimitivnejše svoje pravice mora biti trdovraten boj. V tem odloku navaja vlada, skoraj iste uzroke, kakor je bil navel svojedobno dr. Angeli.

Letno poročilo velikega c. k. gimnazija v Gorici. — Na tem zavodu je bilo dijakov koncem šolskega l. 1892/93, 405; početkom pa šol. l. 1893/94, 420, mej letom je vstopil 1, torej vseh je bilo 421; mej letom je izstopilo 28 in tako jih je ostalo koncem tega šol. l. 393. Iz Gorice jih je bilo 97; Primorcu 255, iz Avstrijskih dežel 37, iz Ogerske 2 in 2 sta bila iz drugih držav. Po narodnosti je bilo Slovencev - Hrvatov 176, Italijanov - Furlancev 161 in konečno Nemcev 56. Katoličanov je bilo 367, protestantov obeh veroizpovedanj 7 in židov 19. Odličnjakov je bilo 43; prvi red je dobilo 260; 6 dijakov mora izpit ponoviti, drugi red je dobilo 56, tretji red 27 in jednemu dijaku se je dovolilo, radi bolezni, da napravi izpit kasneje. Prvi razred A šteje letos 6 odličnjakov, prvi B 4, drugi A 2, drugi B 7, tretji A 5, tretji B 4, četrti 6, peti 2, šesti 4, sedmi 2 in osmi 1.

Plačalo se je v minolem 8. letu šolnine in drugega gl. 5400. Učiteljska knjižnica šteje 2624 zvezkov in 513 snopičev, šolska 1770 zvezkov in 161 snopičev. Knjižnica podpornega zaloga šteje 1524 zvezkov.

Smo le tam, kjer smo bili! Županstvom je zagotovljena avtonomija, a sploh narodom čl. XIX., ki jasno zagotavlja ravnopravnost narodnega jezika v uradih. Naš narod pa, ni se dospel do te sreče, da bi se mu obljube v konstituciji izpolnile.

Da c. k. glavarstvo in c. k. namestništvo dopisujeta laški tukajšnjemu magistratu, nam je dobro znano, a znano nam je tudi da šteje mesto nad 6000 Slovencev in nad 1000 Nemcev, radi tega morajo biti zadovoljni ostali Lah, saj itak na magistratu je vse uradovanje „florentinsko“ in sicer, prav tako, kakor da bi se slovenska Gorica imenovala „Isouzia“, ali pa „Monticello“, ker uprav tako piše c. k. namestništvo in c. k. glavarstvo slovenskim županom, v kojih področju ne dobiva se niti znamenja pokvarjenega semena nemškega ali laškega, mora si vsak misliti, da se hoče s tem ravnati „mirno prebivalstvo lepe naše dežele“ ščuvati do neredov. Iz spodnjega Vipavskega je poslal nam nek obč. tajnik „Verzehrungssteuertarif“ ali „Tariffa del dazio Consumo“ za mesto Trst. „Tarifo je dobilo županstvo potom „Finančnega vodstva v Trstu“. Ubogi Slovenec, koliko časa te bodo še zasramovali v ljubi Avstriji? „Hoch-Deutsch“ složena tarifa, nosi i florentinsko prestvo, kakor: „Tariffa del Dazio Consumo entro il territorio chiuso del dazio Consumo di Trieste“. Izvidno je, da našema poslancema ostaja še mnogo storiti na parlamentarnem polju, še le jedva smo pri prvem koraku. Za Istro sta velezaslužna državna poslancata prof. Spiničič in dr. Luginja mnogo več dosegla. Ona nam imata vsaj kaj pokazati, a naša? — Druzega nič nego le „Sočo“ in lastno hvaleisanje na shodih v Šempas in Dornbergu. Videli bomo, če se bode reči, koje bode narod zabeležil v svoj album, v koji spravlja nevspehe poslancev svojih.

Finančno vodstvo v Trstu, naj ne dela po nepotrebnem stroške ubogim občinam, da jim pošilja nemško ali laško sestavljene spise, katere ne razume niko v občini — in finančno vodstvo v Trstu in, kjer si bilo v Avstriji, naj ne pozabi na 19 §. osn. postav iz l. 1867.

Spomenik bodo postavili v Črnem Vrhu slovenskemu pisatelju Mateju Cigaletu.

Obsojen anarhist. — V Ljubnem na gornjem Štajerskem so na 15 letno ječo obsodili anarhista rudarja, ki je na 11 krajih zažgal.

Bodite jasni! rekel nam je nek izvrstni prijatelj. Danes smo prijeli zopet list z dežele, v kojem se nas prosi, da naj pišemo jasno, da bo svet poznal nasprotnike našega naroda in mila naša domovina. Naš nasprotnik „egoist prve vrste“ — nas v vsaki številki obrekuje in nas tira do prepira in, ako bi njemu še jasnejše odgovarjali in njegove grde napake na dan spravljali, bilo bi še huje. On ne dá se preveriti in mu ni mogoče nas pustiti v miru, zategadelj smo prinesli le kratkih notic o sedanjem prepirnem času in smo si prihranili važnejše reči za „znano pravdo“, katero je nam naperil.

Pismo našega prijatelja slove v izcerpu ali odlomku:

Iz pravega stališča ste opomnili zatonce And. Gab. v zadnji „Slogi“, rekod: težko je dobiti tako debelo pamet, da bi priznala obema čast; to le pagansko češčenje dvoilčnega — dvoobraznega Janusa trditu zna, dvoje mer in vag ali krščansko — ne pozna. Enako pagansko mnenje diči pokrovitelj A. Greg. na shodih in v delegacijah, trdeč: Si vis pacem, para bellum! A Biljanski patrijotje so obema po krščansko krinko raz obraz sneli proseči voditelj, naj se ne trudi paganski bogovom kadilo žgati, temveč, naj raje doma po krščansko pravi mir uvede.

Naši prijatelji naj pustijo „škorpijona“ po prigovoru, da se sam umori, ako si noče preje vročo svojo krv ohladiti. Vsem enakim zagrizenecem preti takšen konec.

„Kdor je trmast togeten in besen napravlja sebi in drugim bolezen“.

Trina mš. — Kakor se nam iz gotovega vira poroča našli so zadnje dni minolega meseca tržno us. na posestvu Bezovlakovem v vinogradu kraj ceste, ki drži v Prvačino. Vinograd se nahaja na meji šempasko-vogersko-črniški. Bog obvaruj preteče nesreče uboge naše vinogradnike.

Čudna, prečudna narodnost! — V šolskem poročilu ital. mestne visoke realke v Trstu čitamo, da je bilo troje dijakov di. nazionalità italianostava, kar je po našem italijansko slovanske narodnosti. Oho, kje pa ste to neumnost z mrežo zajeli, slavna ital. gospoda? Vi ste ribarili uprav v istej vodi, kjer so ribarili pred leti isti, ki so zajeli debelo žabo, po imenu „bosniške Sprache“. Mišmaš narodnost se ne poštevata, kakor i ni poštevana v poročilu velike ital. realke v Trstu, pač pa tukaj se je dalo vodstvo zapeljati po famozni rubriki iz leta 1890., ki se je rabila pri ljudskem štetju, katere nosi na čelu „Umgangssprache“, namestu „Nationalität“. Vodstvo je našlo na troje dijakov, ki govorijo oba jezika doma v obitelji, odtod italoslavi. Ako hočemo se naslanjati na jezike, ki se doma govorijo, potem takem imamo 3, trž. prebivalcev, ki so italoslavi, ali pa slavoslavi. Iz tega pa se še ne razvidi, katere narodnosti, da je italoslavo ali slavoslavo. Vemo, da je ta trojica slovanske krvi, kar ni mogla sama zamikati, da ni — ali da se ogne roganju italijanskega dištva na tej šoli, kjer se je šolal i Oberdank, uklonila je tilnik svoj italoslavizmu!

Ponesrečil se je v Vipavi mož s Krasa doma, oženjen v Biljah. Kosil je v društvu z drugim koscem, sonce je pripekalo in šla sta v vodo v bližnjo Vipavo, da se nekoliko ohladita. Ponesrečenec je trdil prijatelju, da zna plavati, kar pa ni res bilo, spusti se ne koliko v globokejšo vodo, v kateri zgine skoraj trenutkom in sicer tako, da njegov tovariš ni bil niti opazil, kdaj in kako se je to bilo zgodilo. Pa, tudi tovariš ni umel plavati in pomoči od njegove strani ni bilo pričakovati. Kdor ne zna plavati, naj se ne spušta v globoko vodo, naj se drži kopnine, po pogovoru iz Atilove dobe: Hvali vodo, a drži se zemlje.

Čislanim in prečistim šolskim vodstvom. — Č. g. Karol Čigon, vikar v Temnici (P. Kostanjevica) Via Rubbia, se priporoča k sklepu šolskega leta čislanim in prečistim šolskim vodstvom za blagovoljno podporo njegovih molitvenikov, namenjenih šolski mladini.

Za predpoldansko šolsko mladino spisan je molitvenik: Pobožni učenec, — oziroma Pobožna učenka; za popoldansko: Mali učenec, — oziroma Mala učenka. Cena je različna i nizka.

Hrvatska zmaga pri občinskih volitvah v Buzetu v Istri izpala je sijajno. Zmagali so naši bratje v vseh treh razredih in potolkli Lahone do noge.

Deputacija trž. Slovencev in Hrvatov se je 1. jul. t. l. predstavila generalnemu konzulu francoske ljudovlade Challetu in mu izročila soznanico v imenu vseh Slovencev in Hrvatov v Tržaščini za pokojnim predsednikom Carnotom. G. Challet je deputacijo sprejel jako prijazno ter obecal, da bode takoj javil iskreno sočutje trž. Slovanov svoji vladi.

Kakor javljajo iz Trsta, obolel je te dni nek težak v prosti luki na bolezni, ki ima vse simptome prave kolere. Bolnega so nemudoma odvedli v bolnišnico za infekcijske bolezni.

C. k. žensko učiteljstvo. — Na tem zavodu se je zrelostni izpit izvršil minolo soboto. Od dijakinj, katere so se podvrgle zrelostnemu izpitu, so tri dijakinje napravile izpit z odliko in sicer, gospodične: Cossar Foska iz Gorice, Podbersig Ana iz Trsta in Velico Alojzija iz Reke.

Šolsko poročilo c. k. goriške velike realke za l. 1893/94. Skoraj 44 strani brošure zavzimlje učena in temeljito pisana razprava o polžičih, živečih v pritokih bistre naše Soče, kakor so: Lijak, Vipava; Korenj, Vrša in v mužah pri Muši, in v Biljah. Razprava potiče iz peresa g. prof. Janeza Taurerja pl. Gallensteina. V Sočinih pritokih živi troje vrst lupinarjev, ki se drugod za planinami ne nahajajo, pač pa le v severni Italiji do francoske meje. Te so: Unio Requiemii, Michaud; Microcondylaea Bonellii, Ferusac in Anadonta Cygnea. L. Mimogrede bodi tu povedano, da je o teh vrstah kakor tudi o drugih pisal jako učeno in podrobno naš veleum, nepozabni profesor Erjavac in sicer, v delu svojem: Die malakozoologischen Verhältnisse der Gelfürstenthum Grafschaft Görz XVII Jahresh. d. Staatsrealschule i. Görz.

Na strani 65. omenjenega dela govori. Erjavac o temeljitosti, ki je bila njemu lastna o Unio pictorum L., ki živi v Lijaku, Vipavi, Soči in v Idriji (Judrio). Kdor želi bolj seznavati se s temi filipitskimi polži, ki so tako rekoč specialiteta naših vod, naj seže po tem poročilu in mu ne bode žal, zamude časa, ako je količjak prijatelj goriški favni.

Dolžnost nam nalaga, da spregovorimo pač besed o lepem sestavku „Naladenfauni“, ki se nahaja v tem poročilu.

Sreča v nesreči. — V Gorenjem Cerovem je gospodar z vozom šel po svojem delu. Na vozu je sedel on in še jeden otrok. Ne ve se kako, konj se nekako splašal in prevrne voz, gospodarja otroka in sebe v podcestje. In čeprav so padli še precej nizko, vendar ni se njim žalega pripetilo. V tem slučaju lahko se reče, da je bila sreča v nesreči.

Deutsche Grädliehkeit. — Došlo je nam na uho, da se nahaja v letošnjem poročilu c. kr. velikega gimnazija v Trstu rubrika, katere nosi skupno ime „Slaven“, ali „slavischer Abkunft“. V to se je zapisalo skupno število slovanskih dijakov, kakor se čita letos: Slovencev, Hrvatov, Čehov, Poljakov in Bulgarov. Letos broji gimnazij mej svoje dijake tudi jednega Rusa in ta Rus, ker menda ni po mnenju vodstva kot Rus, Slovan, figurira posebej kot 1 Russe! Tableaux.

Nesreče pri čiščenju stranišč se večkrat pripetijo radi neprevidnosti. Delavci se podajo v ponočnem času na delo trudni in zdelani, mnogokrat brez dobrega orodja ali priprave in ni se čuditi, ako kdo ponesreči v stranišču, kakor se je pred letom daj zgodilo v Morellijevi ulici v Gorici. Ni davno, kar je v Dolnji Vrtolji padel kmet v stranišče, ker se mu je bil pod nogo zlomil klin na lestvici. Rešil ga je smrti g. kapelan šentpeterski, kateri je bil povabljen, da previdi ponesrečenca. Ko je g. kapelan prišel, je ukazal ga oprati in ribati ter mu dati pod nos kisa. Kmet je prišel takoj k zavesti, vstal in zjutraj mu je zajutrek prav dobro dišal. Kdor opravlja kristjanske dolžnosti mu Bog gotovo pomaga, kakor se je v tem slučaju zgodilo.

Strela je tresčila minoli teden v kmetijsko kočjo v Orehovljah in je zid med kuhinjo in hlevom prebila ter šla v kuhinjo in tu poškodovala drugo steno. V hlevu sta ležali kravi, v kuhinji pa sta bila soprog in soproga katere ni poškodovala. To je res slučaj božje milosti!

S Kanalskega dobili smo obširen popis dr. Gregorčičevega shoda. Iz njega ponatisnemo le nekatere stavke.

Dopisnik piše mej drugim: Kdor pride mej volkove, tuliti mora ž njimi, da ga ne raztržejo. Pravi, da shod se mu je zdel le nekaka komedija za politične kričaje in mešetarje. Nasvetuje, naj bi se za take shode kupila „lajna“, ker nočejo hoditi na nje tamburaši „goriškega sokola“. Namen bi pospeševale tudi „marjone“.

Gospod dr. Gregorčič se je hudo vrezoval in je prav po Gabrščekovem vzgledu samooblastno vihtil. Tulé pritrjevali so mu oni, ki ne umejo kaj pomeni zadovoljevanje se s trovezo in koalicio.

Kraški vrabec in Briski strici bili bi o taki priliki gotovo drugače — „zagodili“. — Niti stariši in učitelji ne smejo svojih otrok tako trmoglaviti, da ne postanejo uporni — kaj pa može, ki vendar tudi sami kaj umejo in veljajo? — Vsakdo je nekaj — vse nobeden!

Napoleon I. je tudi „lomastil“ — „en Bog, en cesar!“ in koder je šel, uklonilo se mu je vse. Vendar je bil prišel do zaslužnega konca —

Vidi se, da naši ljudje ne poznajo še politike in tečejo za tistim, ki boljše zna jezik brusiti. — Ako bi bili Goriški Slovenci zreli, rekli bi: Kakor je včeraj padel vitez, tako naj jutri pade doktor svetega pisma — če se ne skaže boljšega in sposobnejšega. — Potem bi naš voditelj moral opustiti vse nenarodne ozire!

Z Boveškega smo tudi dobili obširen dopis o shodu. A kaj hočemo mlati slamo in praviti, kako se kriči in popiva za domovino!

Uniforma dijakov — se uvede v kratkem v Galiciji. Pravijo, da je potrebna zaradi lažjega nadzorovanja učencev zunaj šole. Tudi ta naredba ima svojo dobro stran za krojače.

Velika nesreča se je zgodila v rudniku Albion na Angleškem, kjer se je jama podrla in podsula 250 rudarjev.

DOM I SVIET

Dobili smo št. 14. s tem le zadržajem: **Štve:** 1. Informator, velenčenom gospodinu dr. Gjuri Arnoldu prikazano. Vjenc. Novak. (Nastavak). — 2. Bijela gospa sa Trsat grada. Historički roman, talijanski napisao Petar Degan. Preveo A. Mandel-Bademić. (Nastavak). — 3. Marijanova rana. Pripoviest iz Mostara. Napisali Osman-Aziz. (Svršetak). — 4. Gdjeje milijunar? Kriminalni roman Eugena Chavettea. Preveo A. Svilanić. (Nastavak). — 5. Ne-oil Ajduković. Napisao Ivan Devčić — 6. Liepa Barbara. Napisao A. Perfal, prevela Dragica S-r-ć. — 7. Opisi slika. — **Slike:** 1. + 18tjevan Buzolčić. — 2. Matija Mešić. — 3. Starčević dom: Dogotavljanje paviljona na gradilištu. — 4. Starčević dom: Podpisivanje povelje u paviljonu. — 5. Ibrahim beg Kapetanović, načelnik grada Koetara. — 6. Starčević dom: Eugen Kumičić i dr. Milo Starčević prate dr. Antu Starčevića do temeljnoga kamina. — 7. Starčević dom: Pročelje prama jugu. — 8. Starčević dom: Dr. Juraj Žerjavić blagoslivlje temeljni kamen. — 9. Starčević dom: Pročelje prama istoku. — 10. Nesreća u karvinskom ugljeniku. — 11. M. Stojilov, novi bugarski ministar-predsjednik. — 12. Poplava u Bilouu u Francuskoj. — 13. Ubljanje šestorice anarhista u Barceloni. — 14. Moda. — Šala i satira. — **Listak:** 1. Osobne vijesti. 2. Kronika. 3. Umrl i nesreće. 4. Kujičevnost i umjetnost. 5. Kazalište i glazba. 6. Voljičke vijesti. 7. Naravoslovne vijesti. 8. Zdravstvo. 9. Trgovino i promet. 10. Poljodjelstvo i kućanstvo. 11. Svačica. Cena je 1. **Dom i Svietu** for. 6. — na godinu, a predplata se šilje poštan-kom naplatom u knjižari Lav. Hartmana. (Kugli i Deutsch) u Zagrebu, Nica br. 2.

Novi Franc

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako smernih cenah.

Ivan Howanski

čevljar v Gledališki ulici št. 15
priporoči se in zagotavlja jako solidno postrežbo. Cene so jako nizke primeroma po blagu, a nikakor naj se ne primerja s tvornimi blagom, ki je za malenkost ceneje, a več kot polovico slabše.

Černigoj Jožef

edini slovenski stolar v Gorici, v ulici Morelli št. 31 priporoči se slav-nemu občinstvu. Izdeluje nove stolice ter popravlja tudi stare in se ne boji nikake konkurence.

Ivan Reja

krmar „Alla Colomba“ ob velikej vojašnic na desnem voglu v ulico Morelli, toči do mača vina in ima Domačo Kuhinjo Cene prav zmerne.

G. Likar

v Semeniški ulici št. 10
prodaja šolske in mašne knjige, sv. podobne, tiskovine za duhovnje in žu-panije, papir in vsakovrstne šolske in pisarske potrebščine po najnižjih cenah.

Zaadi spremembe prodajalne!

Razprodaja

spomladanskega in letnega blaga
na vsaki stran 25% pod ceno!

Kar zamenj svojo trgovino z dru-gim podjetjem razprodava vsake vrste blage in izdelane obleke za 25% pod ceno.

Kdor želi kupiti dobro blago po zelo nizki ceni, naj pohiti, dokler je zaloga velika in blago na izbiru.

O kapljenem blagu dobi usakdo potrdilo, katero lahko izroči po svo-jem sreč, kateremukoli društvu z do-brodelnim namenom.

Martin Poveraj izplača potem dru-štvom še 1% dotične svote v dru-štvene namene.

Zaradi spremembe prodajalne!

Ant. Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobu-kov in toči v svoji krčmi pristna do-mača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Franc Povšič

mizar na Šentpeterski cesti št. 9, se priporoči slavnemu občinstvu za razna mizar-ska dela.

Cej Ivan

gostilničar v ulici Ascoli toči vedno jako dobra domača vina. Postrežba točna in cena primerna.

Anton Budin

kamnoseški mojster v Mirnem.
Sprejema in zagotavlja kamenotesarska dela do dolgoti 5 metrov, za katero koli stavbo po primernih cenah. Postreže točno in lično. Ima svoj kamenolom.

PAULIN EDVARD

prej
Karolina Riessnar in sin
v Nunki ulici št. 10.

V zalogi ima razne umetne cvetice, nagrobne vence, mrtvaške obleke za otroke, rakve (truge), trakove, voščene sveče itd. Postreže vedno po mogočih cenah.

MALO
Učenec
Spisal
KAROL ČIGON
vitar v Temnici.
v Gorici, 1893
Tisk „Katol. Tiskarne“ v Ljubljani.

POBOŽNA
ČENKA
MOLITVENA KNJIGA
Spisal
KAROL ČIGON
vitar
v Gorici
1893.
TISK. KAT. TISKARNA
V LJUBLJANI.

Vidie Anton

pek na Kornu (na voglu poleg gostilne pri Rajhu) priporoči svojo pekarno občinstvu in postreže po jako zmernih cenah se svežim kruhom.

Peter Drašček

v Stolni ulici št. 2 ima bogato založeno štacuno jestvin ter poleg tega prodaja tudi razno tabačno blago. Skrbi, da postreže se svežim blagom. (On prodaja tudi naš list).

Za žarkopisce in ljubitelje!

→ Tisk na platno ←
Odtisni papir, brez razsnova, brez razkroji obdelati. Zavoj 12 komadov 9×12—13×18
gl. 1.40 1.80.

Obtudenje prouzoča med strokovnjaki in pripro-staki naša praktična in iz-venredno cenozasluzna pri-ročna priprava za na poto-vanje „Excelsior“, s trenutnim in časnim zapiralom ter optično lečo, skupno z razkro-jili, sušilnimi ploščami, odtisnim papirjem, temnosobno svetiljko itd. Cena le gl. 6 po-polna. Največja zaloga priprav za ljubi-telje in žarkopisce po poklicu. Germania — brzosušilne plošče
6×9 9×12 12×16
tucat gl. —.55 1.— 1.60 itd.
Popolni zapisni cenik z navodilom za zače-tnike 20 nvč.

Rix, odpošiljalna zaloga, II./2, Prater-sirasse 16, Dunaj.

VIZITNICE
priporoča
„PRVA SLOV. TISKARNA“
V GORICI.

Zaloga Vrhniskega piva

pod vodstvom Joška Rovana v Raba-tišči št. 18, prodaja pivo v sodčkih in steklenicah. Ne boji se konkurence ne glede cen in ne glede dobrote piva. Steklenice so napolnjene že v pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi le dobro uležano pivo.

Gostilna „Kikeriki“

v Nunki ulici, lastnina Štefana Kofola, toči jako izvrstna doma-vina. Dobe se tudi vsak čas gorke in mrzle jedi. Cene zmerne, postrežba snažna in primerna.

Anton Obidič

čevljar v Semeniški ulici št. 4, se propo-roči Slovencem v mestu in okolici za bla-gohotna naročila.

JOSIP HVALA

VIA PONTE NUOVO ŠT. 13.
ima zalogo raznovrstnega lesa za zgradbe in druge mizarске potrebe.

ANDREJ ČERMELJ

na trgu Koren št. 10
ima prodajalnice jestvilnega blaga, postreže po ceni in dobro. Slovenski rojaki ne pozabite vanj in obiščite ga, ko kaj rabite!

Karol Makuc

v Rabatišču št. 20 voditelj izdelovalnice vinskega octa. Andreja Makuca priporoča se vsem Slovencem. Izdeluje edino le vin-ski jesih, ki je jako ukusen in zdravju neškodljiv. Kdor se en krat prepriča o dobroti tega octa gotovo se ne bode nik-dar več posluževal jesiha napravljenega z raznimi esencami. Cene jako zmerne. Kupujte ohišane vino.

Ivan Dekleva

veletržec z vinom
v Gorici

ima v svojih založnicah vedno na iz-biro vsakovrstna domača vina, bela in črna istrijskater bela dalmatinska.
— Prodaja na debelo. —

Peter Birska

„Corte Caravaggio“ toči izvrstna domača vina, kakor njegov oče v Rifenbergu in po-streže se hrano. Ima tudi hlev za živino.

PRVI SLOV. TISKARNI

Ant. m. Obizzija v Gorici

dobiva se knjiga

LIBER

IN QUO PERCEPTIO STIPENDIORUM
PRO MISSIS MANUALIBUS
HARUMQUE PERACTIO NOTATUR.

Trdo vezana knjiga (100 pol) stane samo
2.— gl.

Najboljše ure na svetu

so naše
prave švicarske

Goldin-remontuar žepne ure

z najfinjšo, protivlačljivo, dolgotrajno pripravo iz nikla.

To na sekunde regulovane ure, niso zaradi njih krasnega izdelanja, od pravih starih ur po strokovnjaki manj cenjene. Krasno izdelane izkušnje ob-črto daje časa svojo zlatost aličnost in mi jamčimo pismeno za vsako uro, da pojde vedno tri leta.

Cena kosu gl. 6.

Goldin-dvojnežepna remontuar ura na sidro visoko gravirana naj-nejša gl. 6. Mate pripeljite Goldin urice na gospe proste gl. 7.50, dvoje-klopne gl. 8.50. Vse ure imajo svojo Goldin verigo. Nalik ur je valed njih sase-sljivost kupilo 1000 uradnikov avstro-ogorske države in so za zdravnike, pro-fesorje, logarje, duhovnike, uradnike na železnicih, inženirje, posetnike, rudokope itd. itd. nedostopne.

gl. 3.50 Goldin-remontuar ure proste, navijajo na lok, samostojno za delavce vseh stanov, brosljemno kos samo gl. 3.50 s kartonom.

Prave oklopne verige za pre iz Goldin kovine s kamonom, medaljonom ali brolekom, jamstvo za trpečnost, gl. 1, gl. 2, gl. 3.

gl. 5.95 Jamčena pristna srebrna remontuar žepna ura, koja je stala 50 pred 6 meseci gl. 12.

gl. 2 pristna srebrna verige, kar je naj srebrne po ceni. Tekla veriga srebrna in gl. 3.

95 nvč., gl. 1.50, gl. 2 najpopolne palice za na sprehod s pravim srebrnim držalom, koje sedaj srebro po ceni. Vse kompletano po o. kr. uradu za punciranje, garantirano.

Dobiva se pri 26 let obstojeti
Osrednji-ure odpošiljalni zalogi Rix, Dunaj, 2/II, 1. nadst.

Ako vam ne gre jelo v tek

in

da se pokrepite, pijte vsak dan

„Goriško Grenčica“.

Goriška Grenčica

je prijetno krepilo za želodec, napravljena iz aromatičnega bilja, nabranega 1500 metrov visoko nad morsk gladino.

Izdelek

F. Tomadoni-ja & C. v Gorici.

Pilo prijetno in jako čisto z vodo ali pa z Seltz-evko.

Prodaja se po vseh kavarnah, gostilnah, prenočiščih, žganjarijah
Avstro-Ogerske.

Cena buteljki od litra je 3 krone
v tvornici v Gorici.

Vspreh je neoporekljiv Goriško Grenčice za želodec.